

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1881—1882.

o: fra 1ste Oktober 1881 til 30te September 1882.

Af Cand. math. V. Willaume-Jantzen,
Underbestyrer ved Meteorologisk Institut.

Som det vil erindres, endte Høsten 1881 usædvanlig sent paa Grund af det ustadige Vejr i August og første Halvdel af September; selv om man i Almindelighed kan sætte Høstens Slutning til de første Dage af Oktober, var der dog Steder i Vendsyssel, paa større Gaarde, hvor man endnu efter Midten af Oktober kunde se et livligt Røre paa Markerne for at faa Kornet kjørt ind, og det kan heller ikke nægtes, at de, der ventede taalmodig paa stadigere Vejr, fik deres Korn i Hus i langt bedre Stand end de, der kjørte ind mellem Bygerne«. Efter en saa sildig Høst trængte Landmanden særlig til et gunstigt Efteraar, dels for at faa Vintersæden godt i Jorden, dels for at Roerne, der kunde blive en mægtig Støtte for ham i Vinterens Løb i det foderknappe Aar, kunde blive bjergede i god Stand, og dels for i det Hele taget at blive færdig med de sædvanlige Efteraarsarbejder, inden Jorden kunde ventes at blive utilgængelig paa Grund af for megen Væde eller paa Grund af en tidlig Vinter. Oktober 1881 var dog kun delvis gunstig for Arbejderne i Marken; thi selv om det tør antages, at Vintersæden efter Omstændighederne kom ret betimelig i Jorden, faldt der atter i Dagene fra d. 9de til d. 15de en

saadan Mængde Regn, at de i Forvejen vandmættede Jorder ikke kunde optage den i flere Dage derefter, saa at Pløjningen paa mange Steder maatte standses, og skjøndt den sidste Halvdel af Oktober var temmelig tør, saa at en Del Arbejder kunde udføres, især Roeoptagningen, blev Vejret snart koldt med saa stræng Nattefrost, at Dagvarmen ofte ikke formaaede at gjøre Jorden tilgængelig for Ploven. Tilmed faldt der i enkelte Egne af Landet, navnlig i Vendsyssel, sidst i Oktober en Del Sne, der blev liggende til ind i November. Roerne syntes dog ikke at tage Skade af Kulden, naar man blot — belært af Erfaringen i 1880 — holdt dem tildækkede om Natten. Sæden laa paa Grund af Mangel paa Varme saavel i som over Jorden usædvanlig længe i Jorden, navnlig Hveden, men paa de Steder, hvor den var kommen op, led den dog ikke nogen Skade af Frosten, da Planterne i Almindelighed kunne taale megen Kulde om Efteraaret.

Den strænge Forvinter varede heldigvis ikke længe: d. 5te November skiftede Vejret fuldstændig Karakter, og Resten af November var gennemgaaende meget mild med jævnlige, smaa Regnbyger. Dette Vejr var til stort Held for Landbruget, idet Roer og Kartofler kunde optages og bringes godt i Hus, og Markernes Behandling kunde faa en passende Afslutning, selv om det, navnlig i Begyndelsen, paa fede Jorder havde sin Vanskelighed at pløje dem paa Grund af for megen Fugtighed; Kreaturerne kunde gaa ude en stor Del af Maanedens, hvad der havde stor Betydning i et saa foderknap Aar — om det var en Fordel for Kreaturerne, særlig Køernes Huld og Udbyttet af dem, bliver et andet Spørgsmaal! — medens Sæden trivedes godt, men følte dog endnu Efterveerne af den sildige Saaning og enkelte Steder ogsaa af den tidlige Frostperiode. — Det vedblivende milde Vejr i December ophævede for en Del Landmandens Bekymringer for at faa Foderet til at slaa til, idet Faarene kunde gaa ude og trives godt paa den rigelige Græsning. Vintersæden indvandt ved det usædvanlig milde Vintervejr og passende

Nedbør omtrent fuldstændig den Tid, den var bleven forsinket, saa at endog Forskjellen mellem tidlig og sildig saaet Hvede omtrent blev ophævet, medens meget Markarbejde kunde udføres. Paa den anden Side havde det milde Vejr ogsaa sin uheldige Indflydelse: man begyndte at føle Savnet af Is til Mælkerierne, ligesom den fugtige og varme Luft bragte Kartoffler og Roer til at spire og forvoldte Vanskeligheder ved at faa det aftærskede Korn tørret.

Den første Trediedel af Januar 1882 udmærkede sig ved et stort Nedslag af Regn, af og til blandet med lidt Sne, medens Temperaturen med stormende, sydlige til vestlige Vinde stadig holdt sig betydelig over den normale Stand. Vegetationen afgav under disse Omstændigheder et næsten forårsagtigt Skue, saa at man paa mange Steder endnu holdt Faar og Ungkvæg ude nogle Timer hver Dag. Vintersæden, der havde havt Tid til at skyde kraftige Rødder og i saa Henseende maatte antages at kunne modstaa en eventuel indtrædende Frostperiode, holdt sig dog mærkværdig lav, saa at man gjennemgaaende ikke ønskede nogen videre Frost. Derimod blev Markarbejdet, især Gjødningsskjørsel, hindret af det stærke Nedslag, da der, navnlig paa udrænedede Jorder, stod klart Vand paa Markerne; ogsaa for at kunne indsamle Is og for at kunne fortsætte Tærskningen længtes man derfor efter Frost. Denne indtraf omtrent midt i Januar, men varede kun 5 Dage, hvorefter det atter blev usædvanlig mildt for Aars-tiden indtil d. 29de Januar, og da Vejret samtidig var omtrent fuldstændig tørt, kunde Markarbejder af forskjellig Art udføres efter en for Januar Maaned næsten ukjendt Maalestok. I de sidste Dage af Januar og Begyndelsen af Februar tog Kulden endelig igjen Overhaand, om end ikke i nogen høj Grad; der dannede sig dog et Islæg paa 2—3 Tommers Tykkelse, og man fik nu travlt med at bjerge saa megen Is, som man kunde overkomme; der blev saaledes mange Steder i de to kortvarige Frostperioder indsamlet tilstrækkelig Is til Mælkeriernes Forbrug i

den kommende Sommer. Frosten bragte tillige den Fordeel, at den gav en Del af det Ukrud, der paa Grund af Vinterens Mildhed havde taget stærkt Overhaand, et varigt Knæk, uden at den dog var stærk nok til at tilføje Kornet nogen Skade. Efter de første Dage af Februar maatte Kulden atter vige Pladsen: Vejret blev hurtig mildere og antog fra d. 13de—27de Februar en fuldstændig foraarsagtig Karakter med en efter Aarstiden usædvanlig høj Varme og af og til, d. 13de—18de og d. 25de—27de, et ret betydeligt Nedslag af Regn, men da det samtidig blæste stærkt, vedblev Jorden at være tjenlig til Udkjørsel af Gjødning, der ved at kunne nedpløjes med det samme bedre bevarede paa holdbare Jorder, end hvis dette Arbejde maatte have været opsat til længere hen paa Aaret. Markerne saa ualmindelig frodige ud, ja Kløver og Græs vare paa sine Steder endog tjenlig til Græsning.

Den sidste Dag af Februar og de første Dage af Marts vare kolde med temmelig stræng Nattefrost, men da der samtidig faldt en Del Sne, beskyttede denne i en væsentlig Grad Plantevæksten og Jordens Overflade mod for stærk Varmeudstraaling om Natten. Vejret blev derefter stormende og regnfuldt, men temmelig mildt, og nu fik den faldne Sne en anden og stor Betydning, idet Stormen føg den sammen i Grøfter o. l., saa at den senere ved det indtrædende Tøvejr blev særdeles bekvem til Indkjørsel og ved at behandles efter Docent Fjords Anvisning blev et velkomment Supplement til den paa mange Steder utilstrækkelige Isbeholdning. I hele det 2det Tidøgn af Marts var Vejret ualmindelig mildt og fuldstændig tørt, saa at Landmanden kunde tage fat paa Nedlægningen af Bønner og Ærter, og tildels begyndte man ogsaa — især paa høje og vel drænede Marker — paa Vaarsædens Saa-ning; der synes dog at have været Mange, der vægrede sig ved at begynde paa dette Arbejde, dels af Frygt for en Eftervinter, dels for at al det Ukrud, der ved det milde Vejr atter tog stærkt Overhaand, først kunde komme til Spiring og saaledes blive ødelagt ved Jordens Behand-

ling umiddelbart før Saaningen. Man kan derfor sige, at den Regnperiode, som begyndte d. 20de Marts og varede Maanedn ud, næsten blev hilset med Glæde, og det ikke alene af dem, der ikke havde begyndt at saa Vaarsæd og nu vare nødte til at opsætte det paa Grund af Regnen, men ogsaa af dem, der alt havde saaet Vaarsæd, fordi Jorden godt kunde trænge til Væde efter det om end ikke i særlig Grad regnfattige, saa dog paa Grund af forholdsvis høj Varme og navnlig paa Grund af megen Blæst stærkt tørrende Vejr. Samtidig med den nysnævnte Regnperiode blev Vejret køligere, men dog mildt efter Aars-tiden; Vintersæden stod derfor ved Udgangen af Marts sjælden frodig, man kunde vel næsten sige som ved Slutningen af April under normale Forhold, og Udsigterne vare saaledes særdeles lovende tiltrods for svag Nattefrost, som indtraf flere Gange. Der hørted dog forskellige Klager, hvis Grund maa søges i det milde Vintervejr: Kløverens Bægersvamp viste sig, og Muldvarpen huserede slem, hvilket synes at tyde paa, at der var mange Larver i Jorden; dog hørte man kun faa Klager over disses skadelige Indvirkninger paa Vintersæden.

Den første Trediedel af April udmærkede sig ved smukt og tørt Vejr og omtrent normal Varme, medens dog Nætterne vare kolde og let Nattefrost almindelig. Denne skadede imidlertid i Almindelighed ikke Vintersæden, omendskjondt Rugen paa lettere og derfor temmelig tørre Marker gulnedes noget, saa at man paa saadanne Steder længtes efter mere Væde. For Vaarsædlægningen var Vejret meget gunstigt, om end Jorden var temmelig tør, saa at der vel blev saaet en Del Byg og Havre, men man forhastede sig ikke. I de sidste to Trediedele af April var Vejret meget ustadigt, men tillige mildt, saa at Vegetationen atter tog et hurtigt Opsving, navnlig for Vintersædens Vedkommende; Rugen var endog henimod Slutningen af April ikke langt fra at skride, hvilket maa kaldes ualmindelig tidligt. Vaarsæden stod særdeles tilfredsstillende, hvor den i det Hele taget var saaet før Regnperioden,

men ogsaa for de Egne, der først fik tilsaæt i den første Del af denne, gjorde Regnen udmærket Virkning. Græs- og Kløvermarkerne glædede sig ligeledes ved dette Vejr, og man saa temmelig almindelig Køer paa Græs i den sidste Uge af April. Det viste sig nu, at Landmændene vare komne langt bedre over det foderknappe Aar, end man havde ventet, takket være det Sparsommelighedssystem, som man strax i Efteraaret havde indført. Den sidste Dag i April rejste der sig en heftig Storm af Sydvest, der foraarsagede en ikke ringe Skade paa højtliggende Marker ved at knække en Del Ax paa den allerede høje Vintersæd, men hvis Ødelæggelse dog navnlig sporedes i de lave Kystegne paa Jyllands Sydvestkyst, idet Havet af Stormen blev stemmet op over Marskegnene og afsatte et tykt Lag Slik, saa at Udsigterne for Landmanden i disse Egne ved denne ene Dags Storm kom til at staa i en skærende Modsætning til de lyse Udsigter for Landbruget i den øvrige Del af Landet.

Begyndelsen af Maj var regnfuld, meget blæsende og ikke synderlig varm, saa at Kornets Væxt blev forsinket en Del, hvilket imidlertid af Mange ansaaes for at være heldigt, skjøndt den sildigere saaede Vaarsæd uden Skade kunde taale en bedre Fremvæxt for at være i Stand til at modstaa indtrædende kolde Nætter. Disse udebleve heller ikke: efter en stærk Storm i Midten af Maj, der anrettede megen Skade dels ved at knække mange Ax paa Rugmarkerne, især hvor Rugen stod tyndt, dels ved paa lette Jorder at blæse Muldlaget bort fra de unge Planter, saa at en Omsaaning hist og her blev nødvendig, blev Vejret i flere Dage køligt med let Nattefrost, der dog næppe gjorde nogen anden Skade, end at Kornets og Græssets Væxt hæmmedes endmere, men paa den anden Side ogsaa havde sin heldige Indflydelse ved at standse Ukrudet for store Frodighed og dræbe en Del af de efter den milde Vinter talrig optrædende Insekter. I den første Halvdel af Maj blev forøvrigt Vaarsædens Saaning tilendebragt, og man tog kraftig fat paa Roelægningen. Det sidste Tidøgn

af Maj bragte ualmindelig mildt Vejr, og da der samtidig over en stor Del af Landet faldt en velgjørende Regn, antog Markerne meget hurtig et ualmindelig frodigt Udseende, om det end nu blev mere iøjnefaldende, at Stormene havde frembragt mange Pletter med golde Ax.

Juni Maaned holdt sit Indtog med nogenlunde tørt og varmt Vejr, saa at man allerede igjen hørte Landmændene sukke efter Regn, især paa de østlige Øer, fordi Græsset ikke rigtig vilde til at voxte efter Afgræsningen. Man var i de tidligste Egne begyndt paa Høsletten, men denne blev brat afbrudt af en meget stærk og vedholdende Regnperiode, d. 7de—19de Juni, der dog i den allerstørste Del af Landet blev hilset med Glæde, skjøndt Vejret samtidig var køligt, især om Natten; Markerne prangede med en rig Afgrøde, der bortvejrede Ængstelsen for, at Sædekornet efter den daarlige Indhøstning i 1881 skulde vise sig mindre godt, og opfyldte Alle med Haabet om en udmærket Kornhøst, selv om den nysnævnte, regnfulde og kølige Periode kunde have indtruffet paa et heldigere Tidspunkt for Rugen, der netop blomstrede i denne Tid. Den stærke Regn frembragte paa sine Steder Ødelæggelser, og det efter en usædvanlig stor Maalestok i Egnene mellem Tarm og Skjern paa Jyllands Vestkyst, hvor de lave Enge paa et Fladerum af 12,000 Tdr. Land stod fuldstændig under Vand, saa at man næppe nok saa Andet mellem de to nævnte Byer end Jernvejen og Landevejen; Skaden var her uoprettelig, da Vandet blev staaende saa længe over Græsset, der var tjenligt til at slaaes, at det blev fuldstændig ødelagt. Ogsaa paa andre, lavere liggende Steder fik man for meget af Regnen, og det varme og tørre Vejr i den sidste Trediedel af Juni var derfor meget velkomment: en Del af Høet kunde indbjergeres i god Stand, Tørvene, der havde lidt af den megen Væde, nød nu godt af den tørrende Luft. — Ved Juli Maanedes Begyndelse kunde Landmanden saaledes ønske varmt Vejr med smaa, ikke for hyppige Regnbyger. Det varme Vejr bragte Juli med sig, men det andet Ønske gik ikke

i Opfyldelse, idet Juli var meget fugtig og navnlig meget rig paa Tordenvejr, der ofte gav stærke Regnskyl, saa at Kornet blev slaaet ned, og mange Ax bleve knækkede; dog faldt Regnen meget sporadisk, ligesom der var smaa, tørre Perioder mellem Nedbørsdagene, saa at Høet for en væsentlig Del blev bragt godt i Hus, medens Tørven og i særlig Grad Kartoflerne lede meget af for rigelig Væde. Kornet, Roe- og Græsmarkerne udviklede sig derimod frodig ved det varme og fugtige Vejr og lovede Landet en usædvanlig rig Høst, der tog sin Begyndelse for enkelte Egenes Vedkommende i den sidste Trediedel af Juli, der var nogenlunde tør, men dog i Almindelighed ikke førend i de første Dage af August.

De 2 sidste Dage af Juli og de 4 første Dage af August bragte stærkt Nedslag, ledsaget af stormende Vejr, saa at Høsten ikke begyndte under de bedste Auspicier; dog led det mejede Korn ikke videre Skade af Regnen, da det samtidig var forholdsvis køligt Vejr, hvorimod Stormen den 3die—4de August i betydelig Grad forringede Udbyttet af det Korn, som endnu stod paa Roden, men næsten var tjenligt til Mejning, altsaa Bygget og tildels Rugen, der angives 1—2 Fold. Fra den 5te til 13de August holdt Vejret sig nogenlunde tørt, om der end af og til trak Tordenbyger hen over forskellige Dele af Landet; i disse Dage fortsattes Høsten med Kraft, og navnlig synes Mejningen at være fremmet hurtigt til Trods for, at denne var særlig vanskelig, da Kornet var slaaet ned i alle Retninger af de forskellige Storme og stærke Regnskyl, der havde raset under den senere Væxtperiode. Da den øvrige Del af 2det Tidøgn af August, især d. 14de—16de, bragte en Del Regn, forsinkedes Høsten, der dog enkelte Steder var helt tilendebragt d. 20de August; dette maa imidlertid ansees for Undtagelser, i Almindelighed var Rugen hjembjerget, medens Hvede og Vaarsæd enten stod i Hobe eller endog laa paa Skaar. Det havde derfor meget uheldige Følger for en rolig Fortsættelse af Høsten, at der d. 21de August begyndte en stærk og vedholdende

Regnperiode, der varede lige til d. 5te September, altsaa i 16 Dage; i denne Tid indtraf der ofte, og navnlig i Jylland, Regnskyl paa 10 Millimeter og derover, tildels under Tordenvejr. Den samlede Nedbør i de nævnte 16 Dage udgjorde i Jylland omtrent 100 Millimeter, et Nedslag, der er 33 pCt. større, end hvad der plejer at falde i hele August Maaned; Øerne fik samtidig gennemsnitlig 50 Millimeter, hvilket ogsaa er et meget stærkt Nedslag. Blandt de nævnte 16 Dage var der ganske vist 3—4 Tørvejrskdage, men de faldt ikke efter hinanden, og desuden var Vejret paa disse Dage ikke meget tørrende. Under disse Omstændigheder saa det sørgelig ud for Landmanden: idelige Flytninger af Negene for at tørre paa Axene og for at forhindre Spiring var hans sørgelige, daglige Arbejde og bevirkede, at Kvantiteten forringedes betydelig, medens det lumre og vaade Vejr bragte Rodenden paa Negene til at spire; paa sine Steder stod Negene endog i blankt Vand. En Del Korn blev dog kjørt ind mellem Bygerne, men i daarlig Stand. Den 5te September blev Vejret endelig stadigt, og da det samtidig blev varmt og blæsende, tørredes Kornet hurtig, saa at Høsten paa mange Steder kunde tilendebringes midt i September, i de seneste Egne omkring d. 20de September, idet Arbejdet kun blev afbrudt af nogen Regn af Betydning d. 13de og 14de. I de lave Egne i Vestjylland havde den rigelige Regn bevirket, at Efterslætten gik tabt, hvilket var saa meget mere føleligt for Lodsejerne i Skjernaadalen, som den første Høslet — som ovenfor omtalt — ligeledes var bleven ødelagt. Den stærke Nedbør virkede meget skadelig paa Kartoffelafgrøden, der synes at være helt mislykket i mange Egne, saa at der endog nærredes Frygt for, at Afgrøden ikke egnede sig til Lægning. I den sidste Trediedel af September faldt der en jævn, mild Regn, der i Forbindelse med det milde Vejr havde en gavnlig Virkning paa de alt tilsaaede Rug- og Hvedemarker.

Nedbørens månedlige Afvigelse 1881—82
 fra det almindelige månedlige Gjennemsnit,
 angivet i pCt. af dette.

	1881			1882								Alle 12 Måneder	
	October	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August		September
+60													
+50													
+40													
+30													
+20													
+10													
Normal													
-10													
-20													
-30													
-40													
-50													

Varmens månedlige Afvigelse 1881—82
 fra det almindelige månedlige Gjennemsnit.

	1881			1882								Alle 12 Måneder	
	October	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August		September
+4°													
+3°													
+2°													
+1°													
Normal													
-1°													
-2°													
-3°													

Varmen er her som overalt i dette Tidsskrift angiven i Celsius-Grader.

Foranstaaende Tabeller, der gjennemsnitlig for hele Landet give Nedbørens og Varmens Afvigelse fra de normale Forhold for Landbrugsaaet: Oktober 1881 til September 1882, henholdsvis i pCt. og i Celsius-Grader, vise, at Oktober 1881 var meget fugtig, Vintermaanederne temmelig tørre, Foraars- og navnlig Sommermaanederne fugtige og September 1882 meget tør; alle tolv Maaneder give et Nedbørs-Overskud af 10—15 pCt. Med Hensyn til Varmeforholdene er den mærkelige, milde Vinter allerede behandlet i dette Tidsskrift (Aargang 1882, Side 272), og derfor skal her kun fremhæves, at Oktober 1881 var ualmindelig kold, hvorimod de 5 næste Maaneder, November 1881 — Marts 1882, tagne under Et, vare saa milde, at noget lignende ikke findes siden Vinteren 1821—22. April—September 1882 vare gjennemgaaende milde, saa at hele Aaret bliver $1\frac{1}{4}^{\circ}$ varmere end normalt — altsaa ligesaa meget for varmt, som det forrige Landbrugsaar var for koldt (se dette Tidsskrift for 1882, Side 99). Nedenstaaende Tabel, der giver Middelvarmen (taget som Gjennemsnit af Land-

	Varme.			Frostdage.		
	1880—81.	1881—82.	Normal.	1880—81.	1881—82.	Normal.
Oktober	$5\frac{1}{4}^{\circ}$	$5\frac{1}{2}^{\circ}$	6°	12	7	3
November	$3\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{4}$	$3\frac{1}{2}$	15	10	12
December	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	19	12	18
Januar	$\div 4\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$\div 1\frac{1}{4}$	28	16	20
Februar	$\div 3$	$2\frac{3}{4}$	0	27	19	20
Marts	$\div 1$	$4\frac{3}{4}$	$1\frac{1}{4}$	30	8	21
April	$3\frac{3}{4}$	$6\frac{1}{2}$	$5\frac{3}{4}$	18	7	8
Maj	$10\frac{1}{2}$	11	$9\frac{3}{4}$	2	»	3
Juni	14	$14\frac{1}{4}$	$14\frac{1}{2}$	»	»	»
Juli	$15\frac{1}{2}$	$16\frac{3}{4}$	16	»	»	»
August	14	$15\frac{3}{4}$	$15\frac{3}{4}$	»	»	»
September	12	$13\frac{3}{4}$	$12\frac{1}{2}$	2	»	»
Aaret	6°	$8\frac{1}{2}^{\circ}$	$7\frac{1}{4}^{\circ}$	153	79	105

bohøjskolen ved Kjøbenhavn og Tarm i Vestjylland) for hver Maaned i de 2 sidste Landbrugsaar samt Normalen og Frostdage (ved Landbohøjskolen) i den samme Tid tilgemed det normale Antal, kan tjene til Sammenligning mellem de 2 Aars Varmeforhold. Det fremgaaer af Tabellen, at hver enkelt Maaned i Oktober 1881—September 1882 var varmere end den tilsvarende Maaned i det foregaaende Landbrugsaar, og at navnlig Januar, Februar og Marts 1882 var 6—7 Grader varmere end i 1881, ja Marts 1882 var endogsaa 1 Grad mildere end April 1881. Som en naturlig Følge heraf var der en meget stor Forskjel paa Frostdagenes Antal: i 1880—81 var dette paa Landbohøjskolen 153, i 1881—82 kun 79, og blandt disse frøs det i det første Aar mere end 5 Grader i 53 Døgn, men i det sidste Aar kun i 13 Døgn. Af de Observationer, der anstilles ved Landbohøjskolen over Temperaturen i Jordens Overflade, fremgaaer det, at Frosten i den sidste Vinter kun i de første Dage af Februar 1882 trængte indtil 6 Tommer ned i bar Jord, medens Varmen i græsbevoxet Jord end ikke i 2 Tommers Dybde sank ned under Frysepunktet.

Oktober 1881 var meget kold med overvejende østlige og nordøstlige Vinde, stormfuldt Vejr og — navnlig for Øernes Vedkommende — betydelig Nedbør. — Varmen var gjennemsnitlig $2\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end sædvanlig, saa at Oktober i de sidste 20 Aar kun een Gang har været noget koldere, nemlig i 1880; Temperaturen sank d. 4de—7de og i den sidste Uge indtil 5° under Normalen med en efter Aarstiden meget stræng Nattefrost, medens Maaneden paa den anden Side ikke havde nogen Periode med mildt Vejr. Højest Varme var 18° , lavest Varme ved Kysterne $\div 4^{\circ}$, i Indlandet $\div 8^{\circ}$. Antallet af Frostdage var ved Kjøbenhavn 7, medens Gjennemsnittet af de sidste 20 Aar kun giver 3; i Oktober 1880 indtraf der dog Frost i 12 Nætter. Barometret stod meget højt i de første 8 Dage og tildels i den sidste

Halvdel af Maaneden, men sank i Mellemtiden langt under Normalen, navnlig d. 14de—15de, da det gik ned til 721 Mm. (i Vestervig), hvilket er mellem 35 og 40 Millimeter under den sædvanlige Stand; samtidig blæste det en heftig Storm, der begyndte fra Syd og efterhaanden drejede gennem Sydvest og Vest om til Nordvest og Nord og var ledsaget af stærke Regnskyl. Der blæste dobbelt saa mange østlige som vestlige Vinde. Nedbøren var ligesom i September 1881 fordelt paa en fra de normale Forhold afvigende Maade, idet Lolland-Falster fik mest, nemlig dobbelt saa meget som sædvanlig, medens de andre Øer og Sydøstjylland fik 50 pCt., Syd- og Midtjylland 25 pCt. mere end normalt; derimod fik det nordlige Jylland kun omtrent det sædvanlige Nedslag. Nedbørsdagens Antal var kun betydelig større end sædvanlig for de sydlige Øers Vedkommende, hvor det regnede paa 25 Dage. Som særlige Regndage kan nævnes d. 9de—15de, da der tilsammen faldt 50—60 Millimeter (i Gjennemsnit for hele Landet), hvilket er 80—90 pCt. af det for hele Maaneden normale Nedslag; alene d. 14de udgjorde den maalte Nedbør 20—30 Millimeter, en efter Aarstiden meget betydelig Regn. Sne faldt første Gang i dette Vinterhalvaar d. 3die og forekom i det Hele taget paa 11 Dage, men var kun udbredt over større Strækninger af Landet i de 5 sidste Dage af Maaneden; Snefaldet var d. 30te—31te saa stærkt i Vendsyssel, i det sydlige Lolland og paa Bornholm, at der dannede sig et 6—8 Tommer tykt Snedække, saa at man havde det sjældne Syn at se Slædefart i Oktober; det smeltede i de første Dage af November. Flere heftige Tordenvejr trak den 11de—13de ind over det sydlige og mellemste Jylland.

November 1881 var mild med usædvanlig mange sydvestlige og vestlige Vinde, flere Gange med stærk Kuling; Vejret var fugtigt og taaget, Nedbøren dog kun gennemsnitlig normal. — Varmen var i de 4 første Dage af Maaneden 4—5° lavere end sædvanlig med stræng Nattefrost; hermed

var dog den strænge Forvinter, der havde varet i omtrent 3 Uger, forbi, idet Resten af November — paa enkelte Dage nær, da nordlig eller østlig Vind bragte en kortvarig Kulde — var meget mild, især d. 11te—17de og d. 21—29de; Maaneden blev derfor $1\frac{1}{4}$ — 2° for varm eller kun $\frac{1}{2}^{\circ}$ koldere end Oktober, medens Forskjellen plejer at være $4\frac{1}{2}^{\circ}$. Højest Varme var 11° , lavest Varme ved Kysterne $\div 4^{\circ}$, i Indlandet $\div 6\frac{1}{2}$ — $\div 10\frac{1}{4}^{\circ}$. Barometret stod meget urolig, men som oftest højt. Vinden var usædvanlig hyppig sydvestlig og vestlig. Nedbøren var omtrent normal over hele Landet og faldt især d. 4de—5te og de 2 sidste Tidøgn. Taage forekom meget hyppig, navnlig var den tæt og vedholdende d. 5te—7de, d. 11te—15de og d. 20de—22de. Et Tordenvejr trak Natten til d. 24de hen over Præstøegnen og var ledsaget af svære Haglbyger.

December 1881 var meget mild med smaa Temperatursvingninger, overvejende sydlige og vestlige Vinde, fugtigt og skyfuldt Vejr, men dog temmelig ringe Nedbør. — Varmen holdt sig hele Maaneden igjennem over den normale Stand med Undtagelse af d. 23de—25de, da nordlige Vinde bragte en temmelig stærk Kulde; navnlig vare de 6 sidste Dage ualmindelig milde; Maaneden blev 2 — $2\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end sædvanlig. Højest Varme var 8° , lavest Varme ved Kysterne $\div 6^{\circ}$, i Indlandet $\div 10^{\circ}$. Frostdagenes Antal var betydelig mindre end sædvanlig, men forøvrigt meget forskjelligt efter Stationernes Beliggenhed, idet Minimumsthermometret i mange Nætter var lige ved Frysepunktet paa de varmeste Stationer, medens det paa de koldere sank 1 — 2° derunder. Barometret stod højt undtagen d. 17de—21de, da det sank endog meget lavt ned, og samtidig var det underkastet ualmindelig store Forandringer; et stærkt Barometerfald d. 18de medførte en heftig Storm fra Syd og Sydvest. Nedbøren udgjorde kun 80—90 pCt. af Normalen; den faldt som Regn, af og til blandet med lidt Sne, uden at der dog dannede sig noget varigt Snedække; d. 17de—19de regnede

og sneede det temmelig stærkt, medens det sidste Tidøgn omtrent var helt tørt. Maaneden udmærkede sig forøvrigt ved graat og taaget Vejr.

Januar 1882 var meget mild med usædvanlig mange vestlige Vinde, fugtig Luft, men dog temmelig ringe Nedbør. — Med Undtagelse af nogle faa Dage i Midten og Slutningen af Maaneden holdt Temperaturen sig betydelig over Normalen, saa at Januar blev $2\frac{1}{2}$ — 3° varmere end sædvanlig eller $\frac{1}{4}^{\circ}$ varmere end den foregaaende Maaned, medens Januar plejer at være $\frac{3}{4}^{\circ}$ koldere end December. Højest Varme var $9\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme ved Kysterne $\div 5^{\circ}$, i Indlandet $\div 7^{\circ}$. Frostdagenes Antal var vel ikke meget mindre end sædvanlig, men der indtraf ikke nogen stræng Nattefrost. Barometret stod i den første Trediedel af Maaneden gjennemgaaende lavt og urolig med stormende Vinde fra sydlige og vestlige Retninger; den øvrige Del af Maaneden havde en usædvanlig høj og rolig Barometerstand. Der blæste 6 Gange saa mange vestlige som østlige Vinde, medens de pleje at optræde omtrent lige hyppig i Januar. Nedbøren udgjorde kun 80—90 pCt. af Normalen; desuagtet var Nedbørsdagens Antal omtrent lige saa stort som sædvanlig, men paa over Halvdelen af dem faldt der kun meget lidt Regn eller Sne. Saa godt som hele Nedslaget faldt i Maanedens første Tidøgn, medens de 2 sidste Tidøgn omtrent vare fuldstændig tørre. Af Sne faldt der kun noget af Betydning d. 5te; det smeltede hurtig i det milde Vejr. Taagen var tæt og vedholdende i den sidste Halvdel af Maaneden. Et Tordenvejr trak d. 9de henover Vendsyssel.

Februar 1882 havde usædvanlig mildt, men tillige meget stormfuldt Vejr, med flest vestlige Vinde og ringe Nedbør. — De første Dage af Maaneden vare kolde, dog blev Frosten ikke stræng; derefter steg Temperaturen til nogle Grader over Normalen, medens den egentlige milde Periode

først indtraf d. 13de og varede til d. 27de; i denne Tid var Middelvarmen 4—5° højere end sædvanlig; fra d. 27de—28de faldt Temperaturen 8°, idet Vinden drejede fra Sydvest til Nord. Maanedens Middelvarme blev 3° for høj, saa at der blandt de foregaaende 21 Aar kun findes 2, nemlig 1863 og 1869, med en mildere Februar. Højest Varme var 12¹/₂°, lavest Varme ved Kysterne var ÷ 5°, i Indlandet ÷ 8°. Det frøs ligesaa hyppig, som det plejer i Februar, men Frosten blev aldrig stræng. Barometret stod højt og rolig indtil d. 12te, men var derefter som oftest lavere end normalt og underkastet store Svingninger fra den ene Dag til den anden. Vinden blæste aldeles overvejende fra Sydvest og Vest og var næsten hver Dag efter d. 12te haard eller stormende. Nedbøren var kun normal i Randers og Aarhus Amter; for den øvrige Del af Landet udgjorde den kun 80—50 pCt. af Normalen, aftagende mod Øst. Antallet af Dage med Nedbør var omtrent normalt; de falde navnlig d. 13de—18de og d. 25de—28de, saa at den tørre Periode, der begyndte d. 12. Januar, strakte sig til d. 13de Februar og varede saaledes i 32 Dage. Der faldt kun lidt Sne, og hver Gang kunde Snelaget kun i faa Timer modstaa Dagvarmen. I Dagene fra d. 4de—13de herskede der en temmelig tæt og vedholdende Taage over Størstedelen af Landet. Et Tordenvejr, ledsaget af Hagelnedslag, trak d. 14de hen over den østjydske Halvø.

Marts 1882 var ualmindelig mild med vedholdende sydlige og vestlige Vinde og rigelig Nedbør. — Med Undtagelse af den første Dag i Maaneden, der var temmelig kold med Frost hele Dagen, holdt Temperaturen sig over den normale Stand gennem hele Maaneden, og navnlig vare d. 8de—21de ualmindelig milde. Marts blev derfor 3¹/₂—4° varmere end sædvanlig og er saaledes en Mærkelighed derved, at der i dette Aarhundrede ikke er indtruffet nogen varmere Marts Maaned; kun i 1822 var Marts omtrent ligesaa varm. Højest Varme var 16°, hvilket maa

kaldes usædvanligt saa tidlig paa Foraaret; lavest Varme var $\div 7\frac{1}{2}^{\circ}$; Frostdagenes Antal var ved Kjøbenhavn kun 8, medens Gjennemsnittet af de 21 foregaaende Aar giver 21. Nedbøren var gjennemsnitlig rigelig, nemlig omtrent 30 pCt. større end normalt; den faldt udelukkende i 1ste og 3die Tidøgn, medens det 2det Tidøgn udgjorde en fuldstændig tør Periode. I Maanedens første Uge faldt der af og til Sne, men kun d. 1ste saa meget, at der dannede sig et Snedække, der saaledes netop laa den eneste Nat, da Frosten kunde have nogen skadelig Indflydelse paa Markfrugterne. Flere Tordenvejr trak henover Landet, især d. 21de over Vestlolland og det sydøstlige Sjælland, samt d. 30te over Vendssysel.

April 1882 var omtrent normal med Hensyn til Varme og til Vindforhold; derimod var Nedbøren gjennemgaaende rigelig, især i Jylland. — I de første 19 Dage af Maaneden holdt Temperaturen sig omtrent ved den normale Stand, medens dog tørre, østlige og sydlige Vinde og klar Nattehimmel bevirkede en temmelig stærk Afkøling, saasnart Solen gik ned, saa at der ofte indtraf let Nattefrost. Den øvrige Del af Maaneden var mild med sydlige og vestlige Vinde, især d. 20de—24de. Maanedens Middelvarme blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ højere end normalt; højest Varme var 21° , lavest Varme ved Kysterne $\div 3^{\circ}$, i Indlandet $\div 5^{\circ}$. Nedbøren var meget ulige fordelt over Landet: medens nemlig det nordlige og nordvestlige Jylland fik 1— $1\frac{1}{2}$ Gange mere end sædvanlig, og Sydøstjylland og Nordfyen 75 pCt. for meget, fik Sydfyen og Sjælland kun 20 pCt. mere end normalt, og Lolland-Falster samt Bornholm endog kun 70—80 pCt. af det sædvanlige Nedslag. Den første Trediedel af Maaneden var fuldstændig tør med højt og roligt Barometer, medens der i Resten af Maaneden og især i den sidste Uge faldt hyppige Regnbyger, af og til blandet med Sne, navnlig d. 12te—17de, der dog ikke formaaede at danne noget varigt Snedække. Torden-

vejr optraadte temmelig hyppig i den sidste Halvdel af Maaneden.

Maj 1882 var omtrent normal saavel med Hensyn til Varme som til Vind- og Nedbørsforhold; derimod stod Barometret gjennemgaaende meget højt. — Temperaturen var omtrent normal i de første 12 Dage af Maaneden; derefter indtraf med nordlige Vinde en kølig Periode, d. 13de—17de, hvorpaa det atter blev mildere; d. 23de—27de vare endog meget milde. Maj blev 1° for varm. Højest Varme var 28°, lavest Varme ved Kysterne 1°, i Indlandet ÷ 2°. Nattefrost indtraf kun paa de koldeste, det vil i Regelen sige de lavest liggende Stationer, hvor Minimumsthermometret højst i 3 Nætter gik ned under Frysepunktet; den sidste Nattefrost i dette Foraar indtraf d. 21de Maj, dog kun paa enkelte Steder, medens de fleste Egne sidste Gang havde Frost d. 16de eller 17de April; paa Fyen og Lolland-Falster frøs det endog i Almindelighed ikke senere end d. 11te April. Vejret var i det Hele taget blæsende i den første Halvdel af Maj; d. 12te—15de blæste det en stærk Storm fra Sydvest, drejende igjennem Vest om til Nordvest; i den sidste Halvdel af Maaneden var det roligt Vejr. Nedbøren var ulige fordelt, temmelig jævnt aftagende fra Nordvest mod Sydøst, saaledes at Nord- og Noldvestjylland fik 70 pCt. mere end det Normale, Østsiden af Øerne 25 pCt. for lidt. Det regnede i de første 12 Dage af Maaneden og i sidste Tidøgn, medens d. 13de—20de vare omtrent fuldstændig tørre. Hagl faldt især d. 13de—16de, da Kornene flere Gange vare store og blandede med Isstykker. Torden indtraf i det Hele taget paa 22 Dage, som især faldt i den første Uge og fra d. 23de—29de; den østlige Del af Landet fik dog langt færre Tordenvejr end den øvrige Del, idet Uvejrene paa deres Vej henover Landet mod Øst eller Nordøst sjældent naaede længere end til Midtsjælland (i Kjøbenhavn indtraf der endog kun een Gang Torden), og heri maa for en væsentlig Del Forklaringen søges til den forholdsvis ringe Nedbør over Østsiden af Øerne; navnlig i

den sidste Trediedel af Maanedens fik den største Del af Landet flere temmelig stærke Regnskyl under Tordenvejr, medens den østlige Del samtidig kun fik meget lidt Regn.

Juni 1882 havde omtrent normal Varme med flest vestlige, men dog mange østlige Vinde og meget betydelig Nedbør, især i Jylland. — I den første Uge var Vejret mildt med sydlige til vestlige Vinde, men med Vindens Drejning til Nordvest fulgte derefter en kold Periode, der varede i hele det mellemste Tidøgn, og i hvilken Nætterne flere Gange vare meget kolde efter Aarstiden. Det sidste Tidøgn var atter varmt med østlig Vind. Middelvarmen for hele Maanedens bliver normal. Højest Varme var $29\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme ved Kysterne 5° , i Indlandet 1° . Nedbøren var meget rigelig i den største Del af Landet, nemlig dobbelt saa meget som normalt eller endog mere i den sydlige Halvdel af Jylland og i Nordøstsjælland, og 60—70 pCt. for meget i Resten af Landet med Undtagelse af Hjørring Amt, Lolland-Falster og Bornholm, der kun fik det sædvanlige Nedslag. I de 21 foregaaende Aar er der ikke i det sydlige Jylland faldet saa megen Regn i nogen Juni Maaned. Antallet af Nedbørsdage var ikke lidet større end normalt; de falde især fra d. 7de til d. 19de, der udgjorde en næsten sammenhængende Regnperiode, i hvilke der paa mange Dage faldt stærke Regnskyl over store Strækninger af Landet, den første Uge og det sidste Tidøgn vare nogenlunde tørre over den største Del af Landet. Et meget stærkt Nedslag af Regn, Hagl og Isstumper indtraf dog d. 28de i det sydlige Midtjylland; det udgjorde i Løbet af 5 Timer indtil 69 Millimeter og faldt i en smal Stribe fra Egnen tæt Syd for Viborg til Jyllands Sydgrænse under et heftigt Tordenvejr, der imod Sædvane drog fra Nord mod Syd, medens Tordenvejrenes almindelige Retning i Danmark er fra Sydvest mod Nordøst; d. 29de rasede et mindre Uvejr, dog ledsaget af stærk Regn, blandet med Isstumper, i det sydvestlige Sjælland. Torden blev i det Hele taget hørt paa 25 Dage, men Uvejrene havde dog kun paa 6 Dage en større Udstrækning,

nemlig d. 7de, 9de og 29de over Størstedelen af Landet og d. 12te, 19de og 28de hovedsagelig over Jylland.

Juli 1882 var meget regnfuld og temmelig varm med overvejende sydlige og vestlige Vinde. — Temperaturen var i de første Dage af Maaneden i stærk Stigning; d. 6te—14de vare temmelig kølige, medens den sidste Halvdel af Maaneden var mild, dog med store Temperatursvingninger fra Dag til Dag. Middelvarmen bliver $\frac{1}{2}$ — 1° højere end normalt. Højest Varme var $32\frac{1}{4}^{\circ}$, hvilket er en ualmindelig høj Temperatur i Danmark; lavest Varme var ved Kysterne 8° , i det Indre 5° . Nedbøren var meget rigelig i den største Del af Landet, nemlig 50—80 pCt. mere end normalt; dog fik det sydvestlige Jylland og nordøstlige Sjælland kun det sædvanlige Nedslag. Det regnede især d. 6te—9de, d. 17de—25de og d. 30te—31te; ikke sjældent indtraf stærke Regnskyl, saaledes over Øerne d. 17de og tildels den foregaaende Nat under heftige Tordenvejr, og over den største Del af Landet d. 30te, da der gennemsnitlig faldt 30 Millimeter Regn, paa mange Steder endog 40—60 Millimeter. Hagl forekom temmelig hyppig uden dog at anrette Skade af Betydning. Torden forekom ialt paa 27 Dage, nemlig hver Dag fra d. 3die til d. 28de samt d. 31te; Uvejret var 9 Gange udbredt over store Strækninger af Landet.

August 1882 var meget regnfuld med overvejende vestlige Vinde og meget lavt Barometer; Varmen var normal. Temperaturen holdt sig noget under Normalen i den første Uge og i det sidste Tidøgn, men var forøvrigt højere end sædvanlig, især d. 12te—15de. Højest Varme var $29\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme ved Kysterne 7° , i Indlandet 2° . Nedbøren udgjorde 30—50 pCt. mere end normalt i en stor Del af Landet; Østjylland, Fyen og Lolland-Falster fik kun det normale Nedslag. Det regnede især d. 1ste—4de, d. 15de—16de og d. 21de—31te, navnlig udmærkede den sidste Pe-

riode sig ved mange stærke Regnskyl især for Jyllands Vedkommende. Hagl faldt især d. 4de og 31te. Torden forekom ialt paa 24 Dage, men var dog kun 5 Gange udbredt over større Strækninger af Landet.

September 1882 var mild med usædvanlig mange østlige Vinde og ringe Nedbør. — Temperaturen holdt sig omtrent normal i den første og sidste Trediedel af Maanedens, men steg derimod d. 12te—20de saa betydelig, at denne Periode blev ligesaa varm som Midten af Juli under normale Forhold, hvilket maa ansees for meget usædvanligt. September blev derfor $1-1\frac{1}{2}^{\circ}$ varmere end sædvanlig. Højest Varme var $25\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme ved Kysterne 5° , i Indlandet 1° . Nedbøren var kun normal i Nordøstsjælland, medens den øvrige Del af Landet gennemsnitlig kun fik 60 pCt., det sydlige Jylland endog kun 33 pCt. af det normale Nedslag. Blandt de sidste 21 Aar havde dog 1865 og 1875 endnu mindre Regn i September, nemlig henholdsvis 15 og 30 Millimeter imod 45 i 1882, medens September 1879 ligeledes var tør, men kun for Øernes Vedkommende. Det regnede navnlig i Maanedens 6 første Dage, d. 13de—14de og d. 27de—29de, saa at der indtraf 2 temmelig tørre Perioder, nemlig d. 7de—12te og d. 15de—26de. Torden forekom ialt paa 13 Dage, men Uvejret var dog kun 3 Gange udbredt over større Strækninger af Landet.
